

27 Ιουλίου 2023

Από τρανός Παντολέων ταπεινός Παντελεήμων

Ορθοδοξία / Αγιολογία

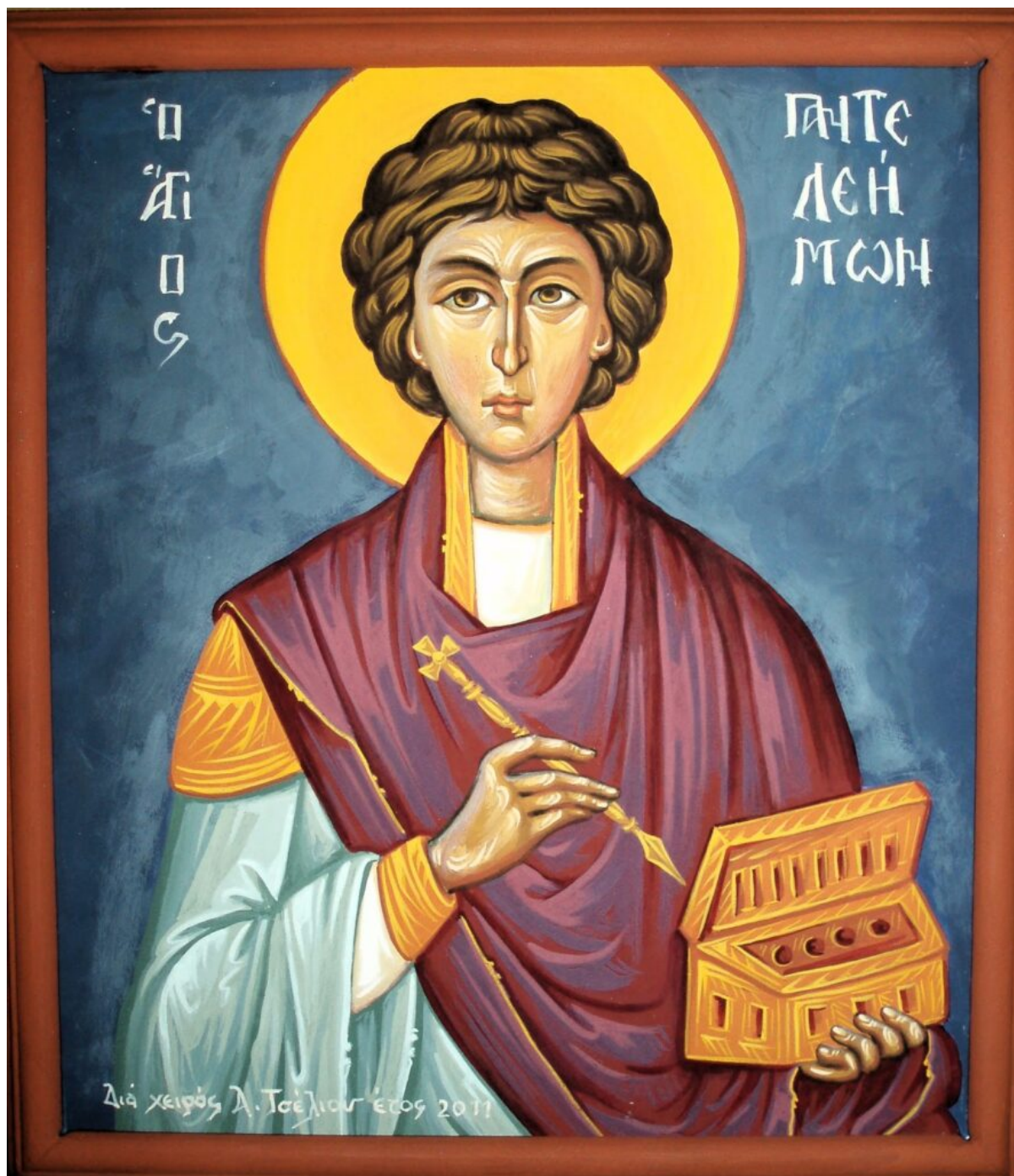
Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος

Άλλο ένα ευσεβές τέκνο της αγιοτόκου Μικρασίας τιμάει η Εκκλησία μας στις 27 του μηνός Ιουλίου και γι' αυτό καλεί όλους μας να υμνήσωμε «του Αναργύρου την μνήμην, του γενναίου την άθλησιν, του πιστού (Παντλεήμονος) τας ιατρείας» (από τον Οίκο της εορτής).

Ο Παντολέων -το αρχικό του όνομα-, γιός του Ευστοργίου και της Ευβούλης, γεννήθηκε στα τέλη του 3ου αι. (περ. 275) στην Νικομήδεια της Βιθυνίας, «την μητέρα των μαρτύρων», όπως χαρακτηριστικά την αποκαλούσαν για την πλούσια προσφορά της σε ηρώων και μαρτύρων αίμα. Οι αριστοκράτες γονείς του φρόντισαν ο υιός των να λάβη την κατάλληλη της τάξεώς του αγωγή. Συγχρόνως, όμως, φρόντισαν και για την γενικώτερη μόρφωσή του, την ψυχική και ηθική του καλλιέργεια. Η μητέρα του μάλιστα, πιστή Χριστιανή, έτρεφε τον μικρό Παντολέοντα με τα διδάγματα των γραφών, που η τρυφερή του ψυχή ρουφούσε σαν το μέλι. Αλήθεια, τρανή είναι η δύναμη της «εκ παίδων ορθής διδασκαλίας», όπως τόνιζε και ο θείος Πλάτων και φυσικά επισημαίνουν οι θεοφόροι Πατέρες της Εκκλησίας μας και οι σοφοί παιδαγωγοί όλων των εποχών.

Ο νέος, κατ' επιθυμία του πατρός του, σπούδασε ιατρός, όπως συνηθιζόταν στους κύκλους των ευπόρων αριστοκρατών της εποχής του, και η καριέρα του προοιωνιζόταν λαμπρή, καθ' ότι μαθήτευσε κοντά στον Ευφρόσυνο, τον ξακουστό ιατρό της Νικομηδείας και προσωπικό ιατρό του αυτοκράτορος Διοκλητιανού. Προοριζόταν, μάλιστα, να τον διαδεχθή στην θέση αυτήν, διότι ήταν ο καλύτερος μαθητής του και είχε κερδίσει, παράλληλα, την εύνοια του Διοκλητιανού που τον είχε γνωρίσει στο παλάτι του, μέσω του Ευφροσύνου, και είχε εκτιμήσει ιδιαιτέρως την ευφυΐα, την σύνεση και, ασφαλώς, τις ιατρικές του γνώσεις.

Όμως «άλλαι αι βουλαί του Υψίστου». Ο νεαρός Παντολέων, όπως και άλλοι νέοι στην ηλικία του, ατνιμετώπισε και αυτός το δίλημμα: Να ακολουθήση την λαμπρή καριέρα που ανοιγόταν εμπρός του, σεβόμενος την επιθυμία του πατρός του η να ακολουθήση την επιθυμία της ψυχής του, να διακονήση τους πονεμένους αδελφούς του από το περίσσευμα της καρδιάς του, ακολουθώντας τα διδάγματα της μητρός του; Γνώριζε, ασφαλώς, ο ευφυής Παντολέων ότι ο πρώτος δρόμος θα του εξασφάλιζε τιμές και δόξες, λόγω των φυσικών του ταλάντων και των γνωριμιών του, εφ' όσον, όμως, παρέμενε πιστός στην θρησκεία των ειδώλων, που ακολουθούσε και ο πατέρας του. Ο δεύτερος δρόμος, της καρδιάς του, όπως του υπαγόρευε η μητέρα του από τον ουρανό, όπου πλέον βρισκόταν, το μόνο που του

εγγυόταν ήταν βασάνους και μαρτύρια, σαν και αυτά που υπέφεραν τότε οι χριστιανοί στην Νικομήδεια από τον σκληρό διώκτη των Διοκλητιανό και τα πειθήνια όργανά του.

Ο νέος προέκρινε τελικά την δεύτερη οδό, ίσως διότι το εξ ουρανού μήνυμα της μητρός του μίλησε δυνατώτερα στην καθαρή και ευαίσθητη ψυχή του. Δεν ήταν, όμως, μόνον η προσευχή της ευλογημένης Ευβούλης που τον επηρέασε, αλλά και το γεγονός ότι, την κρίσιμη αυτήν στιγμή της καθοριστικής αποφάσεως για την μελλοντική του πορεία, ο αγαθός Θεός έστειλε κοντά του τα κατάλληλα πρόσωπα, τους τρεις ιερείς και διδασκάλους της Νικομηδείας, Ερμόλαο, Έρμιππο και Ερμοκράτη. Θα μου πείτε: Και άλλοι έχουν την ευλογία -αγαθή τύχη, θα το έλεγαν κάποιοι άλλοι-, να γνωρίσουν τους σωστούς ανθρώπους στην κρίσιμη στιγμή, αλλά δεν έχουν καν την δυνατότητα να τους διακρίνουν, διότι δεν έχουν κεκεθαρμένους ούτε τους σωματικούς ούτε τους ψυχικούς των οφθαλμούς. Ο Παντολέων, όμως, είχε λάβει την «εις Χριστόν» προπαιδεία και, έτσι, αξιοποίησε την ευκαιρία αυτήν προς όφελός του.

Κοντά στους νέους του διδασκάλους γνώρισε σε βάθος την χριστιανική διδασκαλία και ξεκαθάρισε πλέον μέσα του οριστικά ότι αυτό που του ταίριαζε πραγματικά δεν ήταν ο εύκολος φιλήδονος, φιλοχρήματος και φιλόδοξος βίος αλλά ο τραχύς φιλάρετος, φιλόχριστος και φιλεύσπλαγχνος δρόμος της αρετής.

Έτσι, την ώρα που τα ανάκτορα ήταν έτοιμα να δεχθούν τον τρανό Παντολέοντα ως ιατρό, ο ταπεινός νέος ετοιμάστηκε να δεχθή το βάπτισμα ως ιαματικό λουτρό σωτηρίας και, ενισχυμένος από την χάρη του Αγίου Πνεύματος που ενεδύθηκε, ήταν πλέον πανέτοιμος να ομολογήσει Χριστό. Πράγματι, οι πρώην «φίλοι» του δεν άντεξαν την μεταστροφή αυτήν του Παντο-λέοντος σε Παντ-ελεήμονα και τον έσυραν με μίσος και φθόνο στον αυτοκράτορα, διότι εκείνος ο ανάργυρος έγινε η αιτία να χάσουν εκείνοι τις παχυλές αμοιβές των και παράλληλα να αποκαλυφθή η αδυναμία των δικών των ειδωλοθεών, εφ' όσον εκείνοι δεν μπορούσαν να θεραπεύουν στο όνομά των, ο Παντελεήμων, αντιθέτως, ενεργούσε θαυμαστά σημεία στο όνομα του μόνου αληθινού Θεού!

Τα πάνδεινα τράβηξε ο μαρτυρικός Παντελεήμων από τους ανηλεείς διώκτες του Χριστού για την αγάπη Του. Κατέκαυσαν το σώμα του, τον έρριξαν σε πύρινο καζάνι, τον έσυραν στην θάλασσα, για να τον πνίξουν. Απ' όλα, όμως, διασώθηκε με την προσευχή και την θεία ενδυνάμωση, μέχρις ότου έλαβε τον σωτήριο στέφανο δι' αποκεφαλισμού. Όσο περισσότερο τον βασάνιζαν οι ταλαίπωροι βασανιστές του, τόσο περισσότεροι άνθρωποι ομολογούσαν τον Χριστό, βλέποντας τις σωτήριες επεμβάσεις του Κυρίου, για χάρη του σεβαστού Του μάρτυρος.

Η περίπτωση του Μεγαλομάρτυρος του Χριστού Παντελεήμονος έχει πολλά να μας διδάξει. Πρώτον, ότι έρχεται κάποια στιγμή στην ζωή του κάθε ανθρώπου, που οφείλει να ξεκαθαρίσει μέσα του με ποιόν θέλει να είναι: με τον Χριστό ή με τον χρυσό. Στην απόφαση αυτήν κρίσιμο ρόλο παίζει η προαίρεσή του αλλά και η σωστή καθοδήγηση από το περιβάλλον του, κυρίως το οικογενειακό. Δεύτερον, ότι δεν χρειάζεται να θυσιάσει κανείς την επιστήμη του, για να αφιερωθεί στον Χριστό, χρειάζεται απλώς να θέσει την επιστήμη του στην διακονία του Θεού και της Εκκλησίας Του, όπως έκανε ο ανάργυρος ιατρός Παντελεήμων, ο οποίος, υπηρετώντας την κοινότητα των αδελφών του, τρεφόταν από εκείνους, πολλαπλασιάζοντας, συγχρόνως, με την χάρη του Θεού, τις δικές του χάρες. Τρίτον και σπουδαιότερον, ότι ο φόβος και η αγάπη του Θεού είναι ανάγκη, τελικά, να επισκιάσουν τον φόβο και την σαγήνη των ανθρώπων.

Χρειάζεται, επομένως, να ανοίξουμε τα μάτια της ψυχής μας και να φωτιστούμε από το φως το αληθινό, που καταυγάζει κάθε άνθρωπο ερχόμενο στον κόσμο. Χρειάζεται, επίσης, να διδαχθούμε και εμείς από τα μαρτύρια των Αγίων μας και μάλιστα του αγλαού μάρτυρος Παντελεήμονος ποιος είναι ο αληθινός Θεός της αγάπης και να τον ακολουθήσουμε πιστά, απαγκιστρωνόμενοι από τους ψευδοθεούς και τους ειδωλομανείς των ημερών μας. Αυτοί οι τελευταίοι, μάλιστα, ενώ πολλά υπόσχονται, αποδεικνύονται διαρκώς κατώτεροι των προσδοκιών μας, ενώ ο αγαθός και ταπεινός Θεός της αγάπης, χωρίς να διαφημίζεται, σκορπίζει, διά των Αγίων Του, τις σωτήριες ενέργειές Του σε όσους έχουν την ταπείνωση να τον δούν και να τον δεχθούν άδολα.

Αυτός είναι ο μόνος ελεήμων και μάλιστα Παντελεήμων, ο μόνος δυνατός και μάλιστα Παντοδύναμος, ο μόνος Σωτήρας και ιατρός των ψυχών και των σωμάτων. Αυτόν ας εκδυσωπούμε τώρα και πάντοτε, διά πρεσβειών του τιμωμένου Αγίου μάρτυρος Παντελεήμονος, να μας χαρίσει πλούσια την χάρη και αμέτρητο το έλεός Του υπέρ και της δικής μας σωτηρίου ίασεως. Αμήν. Γένοιτο!

PERMANENTLY_REMOVED